

csatákat nyert dőre és önmagát mégis igazoló hite, ő máglyán veszett el. Annak a máglyának a zsarátnokából még mindig van egy két parázs a tenyerébe tenni annak a nőnek, akinek hite meg-szégyeníti nemzedékét. Ez a törvény betelt Tormay Cécilen is. Küldetésének áldozatul kellett dobnia meg nem írt könyveit, el nem mondott gondolatait. Van-e még valaki, aki ekkora árat fizetett azért, hogy kicsúfolják, lekicsinyeljék, törbe csalják? Ajkával itta a keserű pohár zúduló mérgét, magasra tartott szívből gyöngyözött a piros vér s ajkától a pohár csak akkor véteték el, amikor a másik kehelyből kihullott az utolsó csepp is.

Talán sikerült rámutatnom, hogy Tormay Cécile egyénisége Magyarország legszomorúbb időszakában a Gondviseléstől vett nagy jótétemény volt. Ez a jótétemény az egész nemzetnek szól, de csak úgy lehet a nemzeté, ha minden egyes magyar asszony elfogadja és magáévá teszi a Tormay Cécile életének nagy tanítását: *a nemzet sorsát a férfiak alakítják ugyan, de a férfiak lelkét az asszonyok. Azért kell a magyar asszonnak hívőbbnek, nemesebbnek és önfeláldozóbbnak, tehát a szó igazi értelmében nőiesnek lennie, hogy a nemzet magyarabb, emberibb és férfiasabb legyen.*

A MÚZEUM-KERTBEN

Tél van, tél van, fázva kószál
kinn az utcán most a szél:
jobb szeretne melegedni,
a hidegtől ő is fél.

Én is fázom, de azért csak
ácsorgok a hidegen,
addig állok, amíg aztán
melegem lesz, melegem.

Nem a naptól, elbujt az már
ő is fázhatott nagyon:
oly hideg van, hogy még tán a
fületem is itthagynom.

Bánom is én a fületem:
— pedig fázik, majd le fagy —
nem súgta még belé senki:
úgy szeretlek! enyém vagy!

Melegem van: megjött most a
kedves, drága kisleány,
kit szeretek — ő nem tudja —
egy ifjúval oldalán.

Még szerencse: nem vett észre
s Arany János háttal ült,
Toldi látta csak e szégyent
s egy veréb, — de elröpült.

Ezért fáztam s ácsorogtam?
a fülem meg lefagyott?!
Szamár vagyok, de énnálam
ez az ifjú még nagyobb.

Várni fogja ő is még, hogy
eljöjjön a kisleány
s eljön ő, hisz mért ne jönne:
m á s ifjúval oldalán . . .